

מדינת ישראל לוקחת על עצמה את בחינת בקשות המקלט, שבוצעה עד עכשיו על-ידי נציבות האו"ם לפליטים

ישראל לוקחת על עצמה את האחריות לבחינת בקשות המקלט מידי סוכנות הפליטים של האו"ם, בצעד שיקדם את הקמתה של מערכת מקלט כוללת ויאין את הטיפול בפליטים.

מאת אדוארדו קיו | 25 בינואר 2002 | [אנגלית](#)

ירושלים, 25 בינואר (נציבות האו"ם לפליטים) - ישראל הצטרפה לרשימה ההולכת וגדלה של מדינות המקבלות על עצמן את האחריות לבחינת בקשות מקלט, במקום נציבות האו"ם לפליטים.

ועדה ממשלתית חדשה שהוקמה לטיפול בבקשות, המכונה 'הוועדה למתן מעמד פליט' (NSGB), התכנסה לראשונה ביום שלישי. זאת, בעקבות מאמצים שהשקיעה נציבות האו"ם לפליטים במשך שנתיים בקידום מעורבות עמוקה יותר של ישראל בבחינת בקשות המקלט ובמתן מעמד פליט.

עם זאת, נציבות האו"ם לפליטים תמשיך השנה להכין את התיקים להגשה לגורמים האחראים בישראל, משימה שתעבור בסופו של דבר לטיפול הממשלה.

סוכנות הפליטים אינה עוסקת בפליטים פלשתינאים בישראל ובמדינות סביבה, משימה שהופקדה בידי סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם לפליטים פלשתינאים במזרח הקרוב (אונר"א).

מדינות רבות, ובמיוחד מדינות מפותחות, מטפלות בעצמן כבר מזה זמן רב בקביעת מעמד פליט, וצוות סוכנות הפליטים של האו"ם מפקח על התהליך.

במשך עשרות שנים, נציבות האו"ם לפליטים טיפלה בעצמה בבקשות מקלט בישראל, על אף שישראל נמנית עם המדינות החותמות הראשונות על אמנת הפליטים משנת 1951 ועל הפרוטוקול שלה משנת 1967. על תהליך זה נמתחה ביקורת בשל אורכו, כשמבקשי המקלט רואיינו בישראל אך המקרים שלהם נבחנו במטה נציבות האו"ם לפליטים בג'נבה.

שיטה זו הייתה מתישה במיוחד עבור מבקשי המקלט. גם כאשר בקשותיהם התקבלו על-ידי נציבות האו"ם לפליטים, היה על ממשלת ישראל לאשר את החלטת האו"ם, והדבר עיכב את התהליך עוד יותר.

נציג הכבוד של נציבות האו"ם לפליטים בישראל, מיקי בבלי, אמר כי הישראלים מבינים את מצוקת הפליטים, מכיוון שיותר משלושה מיליון מאזרחי המדינה נאלצו בעצמם לצאת לגלות.

"העם בישראל מבין ברמה אישית מאוד מהי המשמעות של להיות פליט, ולא נדרש מאמץ אמיתי כדי לשכנע אותי", אמר בבלי. אך מה שנדרש היה לשכנע את ממשלת ישראל לנקוט פעולה ולא להסתמך אך ורק על האו"ם [לבחינת בקשות למקלט מדיני]."

עם החברים בוועדה הממשלתית החדשה נמנים בעלי תפקידים משרדי המשפטים, הפנים והחוץ. בראש הוועדה עומד משפטן בכיר, אברהם שפט, לשעבר יועץ משפטי של שר הפנים ובעצמו פליט לשעבר וניצול מחנות הריכוז של גרמניה הנאצית, אליהם נלקח במהלך מלחמת העולם השנייה ממולדתו הונגריה.

בישיבתה הראשונה ביום שלישי, בחנה הוועדה 15 מקרים, אישרה ארבע בקשות למעמד פליט ודחתה 11 בקשות אחרות. בישראל ישנם כיום יותר מ-300 מבקשי מקלט, בעיקר מאפריקה או ממדינות המזרח התיכון.

על ישראל עדיין לאשר חקיקה לאומית בנושא פליטים כדי לעגן בחוק את הליך המקלט ולהבטיח כי מבקשי מקט ופליטים זוכים ליחס שווה, ללא קשר למדינת מוצאם.